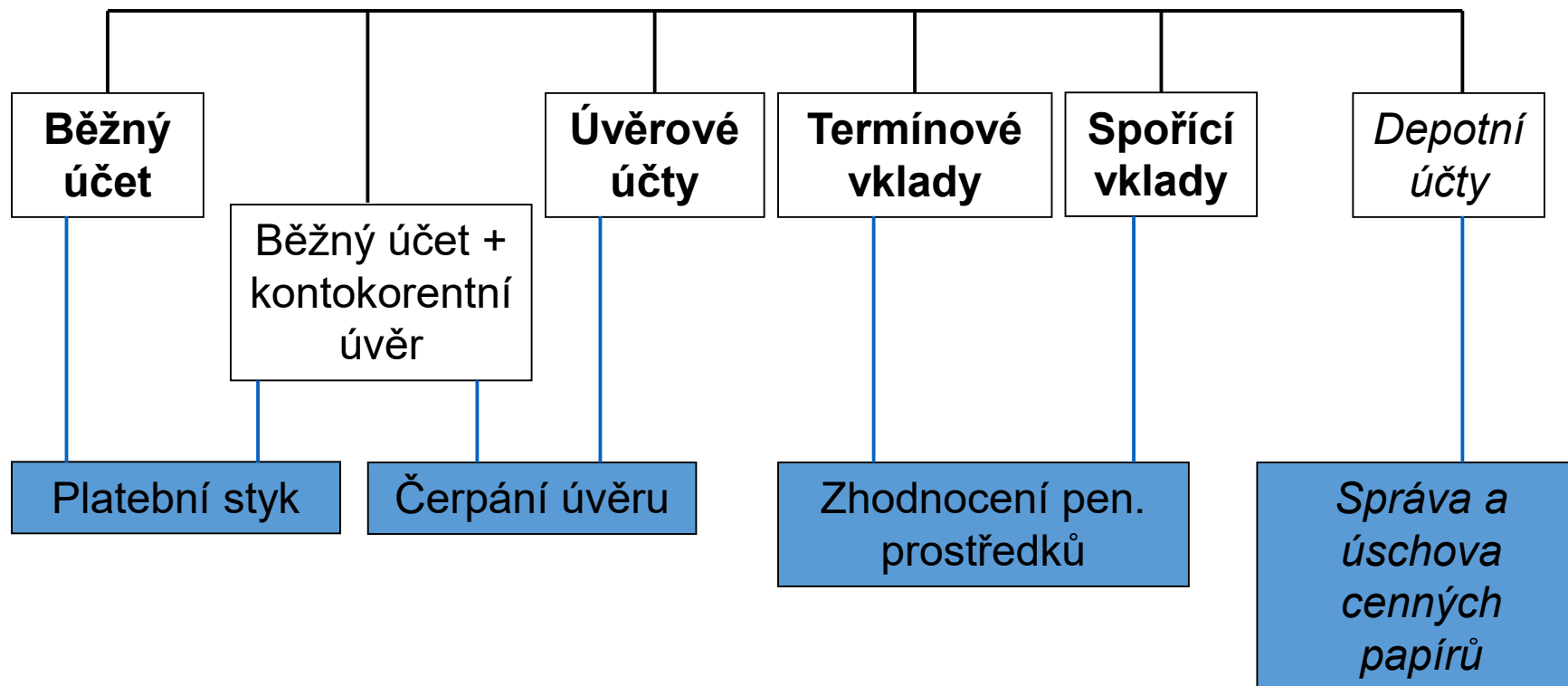

7. Pasivní bankovní obchody.

Druhy klientských bankovních účtů

PASIVNÍ BANKOVNÍ OBCHODY

- odrážejí se na straně pasiv banky,
- představují formu získávání cizího kapitálu,
- banka vystupuje v roli dlužníka;

Základní formy pasivních obchodů:

- **přijímání vkladů**,
- **výpůjčky bank** (emise bankovních dluhopisů, na mezibankovním trhu).

VKLADOVÉ PRODUKTY

- vklady na viděnou (na požádání),
 - termínové (termínované) vklady,
 - spořicí vklady.
-
- krátkodobé,
 - střednědobé,
 - dlouhodobé.

VKLADY NA VIDĚNOU

- vklady na požádání, vista vklady, běžné vklady,
 - kdykoli splatné vklady klientů,
 - nejde o úspory, ale o pokladní přebytky (transakční charakter),
 - slouží k provádění bezhotovostního platebního styku,
 - nízko úročené,
-
- pro banku je to zdroj proměnlivý, kolísavý,
 - důležitý nástroj refinancování banky (vkladová sedlina)!

Vkladová sedlina

TERMÍNOVANÉ VKLADY

- jsou ukládány pen. prostředky relativně **vyšších částek** na předem sjednanou dobu a zpravidla fixní úrokovou sazbu,
- VKLADY NA **PEVNOU LHŮTU** (bez možnosti předčasné výpovědi),
- VKLADY **S VÝPOVĚDNÍ LHŮTOU**
- výše vkladu se v průběhu trvání zpravidla nemění,
- vyšší úrokový výnos než vklady na viděnou,
- úrokový výnos závisí na částce a době splatnosti / délce výpovědní lhůty,
- **REVOLVINGOVÉ** TERMÍNOVANÉ VKLADY

Březen 2023

ČSOB Termínovaný vklad na dobu určitou

1 měsíc	3,00
3 měsíce	3,50
6 měsíců	5,00
12 měsíců	5,00
24 měsíců	0,05
36 měsíců	0,05

Fixní roční úrokové sazby (% p. a.).
Minimální vklad a zůstatek ve výši 5 000 Kč.

Březen 2024

Termínovaný vklad na dobu určitou - fixní sazba

1 měsíc	4,50
3 měsíce	4,25
6 měsíců	4,00
12 měsíců	3,00
24 měsíců	0,05
36 měsíců	0,05

Fixní roční úrokové sazby (% p.a.).

Minimální výše vkladu a zůstatku je 5 000 Kč.

ČSOB Termínovaný vklad na dobu určitou - fixní sazba *březen 2015* (*listopad 2008*)

ČSOB Termínovaný vklad na dobu určitou - fixní sazba				
	1. pásmo	2. pásmo	3. pásmo	4. pásmo
		od 150 000 Kč	od 500 000 Kč	od 1 000 000 Kč
doba vkladu	do 149 999 Kč	do 499 999 Kč	do 999 999 Kč	
7 dní	0,01 (1,30)	0,01 (1,50)	0,01 (1,75)	0,01 (1,90)
14 dní	0,01 (1,35)	0,01 (1,55)	0,01 (1,80)	0,01 (1,95)
1 měsíc	0,01 (1,45)	0,01 (1,65)	0,01 (1,90)	0,01 (2,05)
3 měsíce	0,01 (1,55)	0,01 (1,70)	0,01 (1,95)	0,01 (2,10)
6 měsíců	0,05 (1,90)	0,05 (2,10)	0,05 (2,35)	0,05 (2,50)
9 měsíců	0,10 (2,15)	0,10 (2,30)	0,10 (2,50)	0,10 (2,75)
12 měsíců	0,15 (2,40)	0,15 (2,65)	0,15 (2,85)	0,15 (3,15)

Fixní roční úrokové sazby (% p.a.).

Minimální vklad a zůstatek ve výši 5 000 Kč

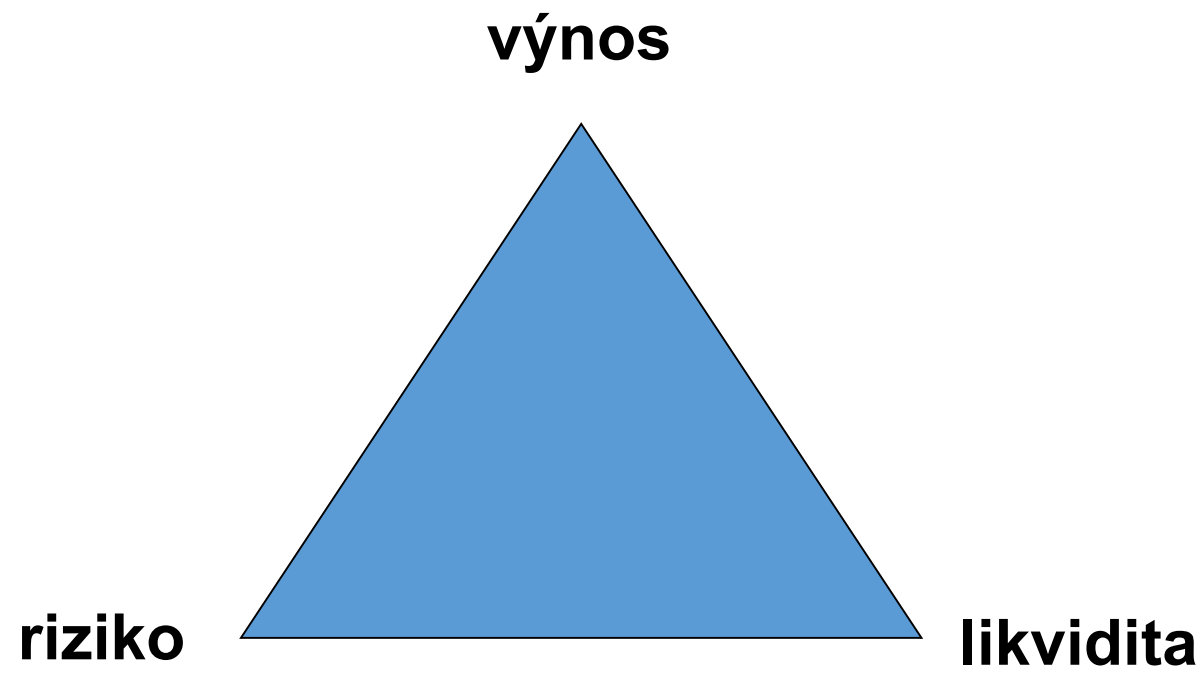
SPOŘÍCÍ VKLADY

- pravidelné (ne)účelové vklady, kdy jejich majitelé vytvářejí úspory na budoucí výdaje,
- termínované nebo na viděnou,
- stavební spoření,
- penzijní spoření,
- vkladní knížky.

Pozn.: VKLADNÍ KNÍŽKY

- dlouhá tradice,
- význam však postupně klesá,
- dokumenty vydávané bankou věřitelům (klientům) jako potvrzení o jejich vkladech,
- dispozice s vkladem je podmíněna předložením vkladní knížky,
- splatné na viděnou (při předložení) nebo s výpovědní lhůtou,
- výherní vkladní knížka,
- na doručitele nebo na jméno (v ČR jsou vkladní knížky na doručitele od r. 2002 zrušeny),
- vedení VK, vklady i výběry zdarma,
- nelze využít k provádění plateb převodem.

INVESTORSKÝ TROJÚHELNÍK

VÝPŮJČKY BANK

- kontrolovatelná pasiva (na rozdíl od vkladů),
- pro uspokojení zvýšené potřeby aktivních obchodů bank, k vyrovnání krátkodobých deficitů,
- bankovní dluhopisy,
- výpůjčky na mezibankovním trhu.

BANKOVNÍ DLUHOPISY

Hypoteční zástavní list

- zvláštní druh bankovních dluhopisů,
- slouží k refinancování hypotečních úvěrů,
- jmenovitá hodnota i výnos jsou kryty pohledávkami z hypotečních úvěrů (popř. náhradním krytím: hotovost, vklady u ČNB, státní cenné papíry,...).

Platebně zúčtovací bankovní produkty

PLATEBNĚ ZÚČTOVACÍ BANKOVNÍ PRODUKTY

- zabezpečování platebního styku patří mezi nejvýznamnější úkol obchodních bank,

platební styk

= peněžní vztah mezi plátcem a příjemcem, který je uskutečňován v určitých formách dohodnutými platebními instrumenty buď přímo mezi nimi, nebo prostřednictvím k tomu určených subjektů (např. bank nebo spořitelních a úvěrních družstev).

= převod peněžních prostředků mezi jednotlivými subjekty.

PLATEBNÍ STYK

- Právní úprava platebního styku v ČR je obsažena v zákoně č. 370/2017 Sb., o platebním styku,
- Zákon vymezuje podstatu platebního styku, kterou je poskytování **platebních služeb**.
- Platebními službami se rozumí:
 - služby umožňující **vložení nebo výběr hotovosti na platební účet** (z platebního účtu) vedený poskytovatelem,
 - provedení **převodu peněžních prostředků** z platebního účtu z příkazu plátce či příjemce,
 - vydávání a správa **platebních prostředků**.

= zařízení nebo soubor postupů dohodnutých mezi poskytovatelem a uživatelem, které jsou vztaženy k osobě uživatele a kterými uživatel dává platební příkaz.

ROZDĚLENÍ PLATEBNÍHO STYKU

- z hlediska **formy použitých platebních prostředků**

- **hotovostní,**

- **bezhotovostní**

(Bezhotovostní peníze: mají dematerializovanou podobu a existují pouze ve formě zápisů na účtech)

- **elektronický** *(využívá platební prostředky, na kterých jsou peněžní prostředky uloženy v elektronické podobě ve formě elektronických peněz)*

ROZDĚLENÍ PLATEBNÍHO STYKU

- podle **teritoria**

- platební styk **vnitrostátní** je realizován mezi ekonomickými subjekty v rámci národní ekonomiky;
- platební styk **přeshraniční** představuje platby mezi plátcem a příjemcem z různých ekonomik v rámci Evropského hospodářského prostoru;
- platební styk **zahraniční** zahrnuje realizaci plateb do zahraničí, resp. ze zahraničí, tj. plátce a příjemce jsou z různých zemí mimo Evropský hospodářský prostor.

ROZDĚLENÍ PLATEBNÍHO STYKU

- podle **lhůty k provedení**

- přednostní platby,
- standardní platby.

- podle **náležitosti průvodních dokumentů**

- hladké platby,
- dokumentární platby.

- podle **organizace plat. styku**

- vnitrobankovní,
- mezibankovní.

HOTOVOSTNÍ PLATEBNÍ OPERACE

- provádějí banky nebo pošta,
- vklady na účet, výběry z účtu (pokladna, bankomat, noční trezor),

Platba v hotovosti může být provedena:

- osobním předáním,
- zasláním poštovní poukázkou,
- zasláním cenným psaním,
- předáním prostřednictvím třetí osoby.

RIZIKA HOTOVOSTNÍCH PLATEB

- krádeže (loupeže),
- zpronevěry,
- přijetí padělaných peněz,
- početní chyby.

BEZHOTOVOSTNÍ PLATEBNÍ STYK

Příkazy k pohybu peněžních prostředků na běžných účtech mohou podávat pouze majitelé účtů a osoby, které mají dispoziční právo k těmto účtům.

- písemně,
- pomocí dálkového přenosu dat (home banking, office banking, internet).

NÁSTROJE PLATEBNÍHO STYKU (bezhotovostního)

- **Bankovní převody** (příkaz k úhradě, příkaz k inkasu).
- **Platební karty.**
- **Šeky.**
- **Směnky.**
- **Platební karty.**
- **Dokumentární akreditiv/inkaso a další.**

PŘÍKAZ K ÚHRADĚ

- největší část tuzemského platebního styku,
- majitel účtu dává bance příkaz, aby provedla platbu z jeho účtu ve prospěch účtu jiného subjektu,
- rychlý, levný a jednoduchý nástroj.
- jednotlivě, hromadný, trvalý příkaz k úhradě.

Základní náležitosti:

- **bankovní spojení plátce a příjemce, částka,**
- splatnost,
- **konstantní** symbol (*označuje charakter platby*),
- **variabilní** symbol (*k identifikace platby u příjemce*),
- **specifický** symbol (*číselný údaj po dohodě s bankou*),
- doplňující údaje.

PŘÍKAZ K INKASU

- příjemce platby dává bance příkaz, aby na jeho účet byl připsán příslušný obnos,
- banka příjemce žádá banku plátce o provedení inkasa z účtu plátce,
- majitel účtu – plátce – musí dát souhlas,
- je dohodnuto, kdo je oprávněn zadat příkaz k inkasu, může být stanovena i max. částka.

PŘÍKAZ K INKASU

Příkaz k úhradě - inkasu¹⁾

Bance

pobočce

splatný dne

²⁾

--

zúčtujte

na vrub účtu číslo	kód banky

ve prospěch účtu číslo	kód banky

částku

symboly platby		
variabilní	konstantní	specifický

doplňující údaj banky ²⁾	

údaje pro vnitřní potřebu příkazce

V dne

.....
 razítko a podpisy příkazce

1) Nohodící se škrtká
2) Údaj banky pro vlastní potřebu

SMĚNKA

- obchodovatelný cenný papír, kterým se **výstavce bezpodmínečně zavazuje**, že osobě uvedené ve směnce zaplatí ve stanovené době směnečnou sumu (směnka vlastní), popř. v **němž výstavce přikazuje třetí osobě** (směnečníkovi), aby zaplatila osobě uvedené ve směnce směnečnou sumu za něj (cizí směnka);
- používání směnky upravuje zákon č. 191/1950 Sb., směnečný a šekový

Náležitosti směnky

- Označení listiny jako "**směnka**" v textu listiny,
- Bezpodmínečný **příkaz zaplatit** částku uvedenou ve směnce,
- Jméno toho, **kdo má platit** - u směnky vlastní je to výstavce, u cizí směnky směnečník,
- **Splatnost** směnky jedním z možných způsobů:
 - **na viděnou** - směnka je splatná při předložení,
 - **na určitý čas po viděné** - směnka je splatná uplynutím stanoveného času po předložení směnky,
 - **na určitý čas po datu vystavení směnky** - směnka je splatná uplynutím stanovené lhůty po datu vystavení směnky,
 - **na určitý den** - směnka je splatná v den uvedený na směnce.
- Místo, kde má být placeno. Není-li místo uvedeno, směnka je platná, ale místem placení je ze zákona uvedené sídlo nebo bydliště směnečníka.
- Datum a místo vystavení směnky.
- Vlastnoruční podpis výstavce pod textem listiny.

SMĚNKA vlastní

V _____ dne _____
Místo a datum vystavení (měsíc slovy)

Číslo _____

Dne _____
Údaj splatnosti (měsíc slovy)

ZA TUTO VLASTNÍ SMĚNKU ZAPLATÍM

komu _____

Částka	Měna
--------	------

částka slovy

Splatnost u _____
(domicil)

Místo placení _____

Jméno (název a razítko), adresa a podpis výstavce

SMĚNKA cizí

V _____ dne _____
Místo a datum vystavení (měsíc slovy)

Číslo _____

Dne _____
Údaj splatnosti (měsíc slovy)

ZA TUTO SMĚNKU ZAPLAŤTE

komu _____

Částka	Měna
--------	------

částka slovy _____

Směnečník _____
(přesná adresa)

Datum a podpis příjemce
(akceptanta)

Splatnost u _____
(domicil)

Místo placení _____

Jméno (název a razítko), adresa a podpis výstavce

ŠEK

- cenný papír, který nahrazuje při placení hotovost,
- cenný papír, v němž výstavce šeku přikazuje třetí osobě (šekovníkovi, obvykle bance), aby za něj zaplatila osobě v šeku uvedené určitou částku,
- je vždy splatný na viděnou,
- používání šeku upravuje směnečný a šekový zákon č. 191/1950 Sb.,